

І.А. СТРОЙКО

Ірина Анатоліївна Стройко, аспірант Київського університету права НАН України, головний юрист-консульт ТОВ «Телерадіокомпанія «Студія 1+1», адвокат*

ORCID: 0000-0003-4764-0083

АДАПТАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО НОВЕЛ ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СФЕРІ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ В ІНТЕРНЕТ-СЕРЕДОВИЩІ

Постановка проблеми. На сьогоднішній день Україна, як і будь-яка європейська або інша зарубіжна країна, є свідком технологічної революції і надшвидких змін у способах передачі аудіовізуальної та іншої інформації, що докорінним чином змінює наше уявлення про традиційні медіа. Розвиток технологій у глобальному аспекті спричиняє трансформацію шляхів створення і використання об'єктів авторського права та/або суміжних прав, що у свою чергу призводить до виникнення новітніх бізнесових рішень і появи нових гравців на світовому ринку. Чинне законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав повинно відповідати сучасному розвитку технологій і не має створювати перешкоди для подальшого впровадження інновацій і поширення цифровізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Прийняті 17 квітня 2019 р. Директиви Європейського Союзу щодо авторського права і суміжних прав викликали широку дискусію у наукових колах. Особливо гострої критики зазнали проміжні редакції проекту Директиви про авторське право і суміжні права в рамках Єдиного цифрового ринку. 24 квітня 2018 р. 169 академіків з усієї Європи, які працюють у сфері права інтелектуальної власності, Інтернет, прав людини і журналістики, підписали відкритий лист, в якому вони закликали європейських парламентарів не приймати Директиву, оскільки такий документ може негативно вплинути на вільний рух інформації. Станом на лютий 2019 р. петиція про відхилення вказаної Директиви зібрала понад 4,7 млн підписів на веб-ресурсі Change.org, що є своєрідним рекордом. Водночас виробники контенту і медіа-корпорації підтримали прийняття Директиви і ризиків для свободи слова у цьому документі не вбачали.

Формулювання мети статті. Зважаючи на вищевикладене, метою цієї статті є аналіз останніх нововведень у сфері авторського права і суміжних прав у контексті регулювання медіа та новітніх Інтернет-сервісів у Європейському Союзі й розробка пропозицій щодо удосконалення чинного законодавства України у вказаній царині.

Виклад основного матеріалу. 7 листопада 2019 р. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення погодила без зауважень проект Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів на 2019–2020 роки щодо впровадження в Україні у 2020 році системи рухомого (мобільного) зв'язку п'ятого покоління»¹. Раніше, 8 липня 2019 р., Президент України своїм Указом № 497/2019 затвердив заходи з покращення доступу до мобільного Інтернету на території України.

У Європейському Союзі розгортання мобільного зв'язку п'ятого покоління («5G») вважається одним із ключових факторів розвитку цифрової економіки і суспільства протягом наступного десятиліття. 14 вересня 2016 р. Комісія Європейського Союзу затвердила план для об'єднання зусиль Європейського Союзу для розбудови інфраструктури і сервісів «5G» на Цифровому єдиному ринку у строк до 2020 року².

Технологія «5G» розглядається як чинник зміни правил гри, що уможливить індустриальні трансформації через бездротові широкопasmові послуги, надавані на гігабітній швидкості, підтримку нових типів програмних продуктів, що з'єднують пристрої та об'єкти (так званій «Інтернет речей») («Internet of Things»), і віртуалізацію програмного забезпечення, що сприятиме виникненню інноваційних бізнесових моделей у різних секторах економіки (для прикладу, у сфері транспорту, охорони здоров'я, логістики, енергетики, медіа та індустрії розваг).

7 червня 2019 р. набрали чинності дві важливі Директиви Європейського Союзу у сфері авторського права і суміжних прав:

1) Директива (ЄС) 2019/789 Європейського парламенту і Ради від 17 квітня 2019 р., що встановлює застосування положень авторського права і суміжних прав щодо окремих онлайн-трансляцій організацій мовлення і ретрансляції радіо- і телепрограм і доповнює Директиву Ради 93/83/ЄЕС («Directive (EU) 2019/789 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 laying down rules on the exercise of copy-

right and related rights applicable to certain online transmissions of broadcasting organisations and retransmissions of television and radio programmes. and amending Council Directive 93/83/EEC») (далі – «Директива ЄС щодо онлайн-трансляцій»)³;

2) Директива (ЄС) 2019/790 Європейського парламенту і Ради від 17 квітня 2019 р. про авторське право і суміжні права в рамках Єдиного цифрового ринку, яка доповнює Директиви 96/9/ЄС і 2001/29/ЄС (Directive (EU) 2019/789 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on copyright and related rights in the Digital Single Market and amending Directives 96/9/EC і 2001/29/EC) (далі – «Директива ЄС щодо Єдиного цифрового ринку»)⁴.

Країни – члени Європейського Союзу мають два роки (до 7 червня 2021 р.) для імплементації положень вищевказаних двох Директив у національне законодавство з питань авторського права і суміжних прав.

Україна, маючи зобов'язання за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони⁵, у перспективі буде зобов'язана адаптувати власне законодавство до положень законодавства Європейського Союзу.

Обидві Директиви Європейського Союзу мають за мету суттєву модернізацію правового регулювання у сфері авторського права і суміжних прав у контексті настання цифрової ери і стрімкого поширення Інтернет-технологій, а також посилення боротьби з різноманітними проявами Інтернет-піратства.

Зважаючи на розвиток технологій, кардинально змінюється структура попиту на аудіовізуальні сервіси – користувачі прагнуть до того, щоб мати доступ не лише до програм організацій радіо- і телевізійного мовлення, а й до послуг-на-замовлення («On-Demand Services»). При цьому використовуються не лише традиційні канали розповсюдження інформації, як-от: цифрові і аналогові ефірні системи, кабельні мережі і супутник, а й онлайн-послуги.

Організації мовлення, у свою чергу, крім трансляції телерадіопрограм, розвивають такі додаткові сервіси, як одночасна передача власних програм у мережі Інтернет (так званий «simulcast») і послуга «Catch-Up TV».

Оператори телекомунікацій, чию основну діяльність становлять послуги з ретрансляції («retransmission services»), що займаються пакетуванням програм радіо- і телевізійного мовлення і одночасною передачею таких програм у незмінному вигляді до глядача, використовують різні технології ретрансляції, у тому числі через кабель, супутник, цифровий ефір, мобільні технології, закриті системи IPTV і мережу Інтернет у її відкритому вигляді.

Директива Ради Європейського Союзу 93/83/ЄЕС «Про координацію певних правил стосовно авторського права і суміжних прав, що стосується супутникового мовлення та кабельної ретрансляції» від 27 вересня 1993 р. (так звана «Директива ЄС про супутникове і кабельне мовлення»)⁶ регулює виключно транскордонне супутникове мовлення та кабельну ретрансляцію і не стосується розповсюдження програм у мережі Інтернет. Директива ЄС щодо онлайн-трансляцій прямо поширює дію Директиви 93/83/ЄЕС на Інтернет-трансляції.

Відповідним чином у Директиві доповнено визначення терміна «ретрансляція». Підпункт «b» п. (2) ст. 2 передбачає випадки ретрансляції через послугу доступу до мережі Інтернет («internet access service») у керованому середовищі, коли оператор забезпечує надання послуги з ретрансляції тільки уповноваженим телеглядачам.

Зауважимо, що на міжнародному рівні трансляції і ретрансляції програм організацій мовлення через мережу Інтернет досі не врегульовані, що негативно позначається на розвитку онлайн-сервісів і не відповідає потребам часу. У цьому сенсі європейське законодавче поле є більш прогресивним, ніж діюче міжнародне регулювання.

Якщо подивитися на стан справ в Україні, то Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 р. № 3792-ХІІ (у редакції Закону України від 11 липня 2001 р. № 2627-ІІІ) оперує лише поняттям «кабельна ретрансляція», під яким слід розуміти прийом і одночасну передачу телерадіоорганізаціями, провайдерами програмної послуги та іншими особами незалежно від використаних технічних засобів повних і незмінних передач (програм) організацій мовлення або їх істотних частин, а також творів, виконань, фонограм, відеограм, зокрема таких, що містяться в таких передачах (програмах) організацій мовлення, за умови, що початкова трансляція такої передачі (програми) здійснена організацією мовлення, яка не підпадає під юрисдикцію України відповідно до закону або міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Закон України «Про телебачення і радіомовлення» від 21 грудня 1993 р. № 3759-ХІІ (у редакції Закону України від 12 січня 2006 р. № 3317-ІV) використовує термін «ретрансляція», що означає прийом і одночасну передачу, незалежно від використаних технічних засобів, повних і незмінних телерадіопрограм або істотних частин таких програм, які транслюються мовником.

Таким чином, наявна термінологічна неузгодженість двох Законів, що може призвести до складнощів у правозастосуванні.

Більше того, Закон України «Про телебачення і радіомовлення» визначає технічні засоби мовлення як сукупність радіоелектронних засобів та технічних пристроїв, за допомогою яких програми і передачі доводяться до споживачів.

Разом із тим Закон України «Про телекомунікації» від 18 листопада 2003 р. № 1280-ІV визначає Інтернет як всесвітню інформаційну систему загального доступу, яка логічно зв'язана глобальним адресним простором та базується на Інтернет-протоколі, визначеному міжнародними стандартами.

Таким чином, визначення терміна «технічні засоби», що наводиться у Законі України «Про телебачення і радіомовлення», не може стосуватися мережі Інтернет.

Стаття 41 Закону України «Про авторське право і суміжні права» встановлює вичерпний перелік суміжних майнових прав, що належать організаціям мовлення. Зокрема, ця стаття говорить про повноваження телерадіоорганізації на публічне сповіщення своїх програм шляхом трансляції і ретрансляції. Відповідно, визначення термінів «публічне сповіщення», «трансляція» і «ретрансляція» має бути доповнено можливістю поширювати сигнали мовників у мережі Інтернет, а не лише через традиційні ефірні та кабельні мережі, а також через супутник, як це прописано у Законі зараз.

Слід також зауважити, що ст. 9 Директиви ЄС щодо онлайн-трансляцій надає нове визначення терміну «кабельна ретрансляція», що раніше містилось у Директиві ЄС про супутникове і кабельне мовлення. Таким чином, на європейському рівні окремо регулюються кабельна ретрансляція, що обмежена передачею сигналів тільки через кабельні мережі, і ретрансляція у більш широкому сенсі, що охоплює, зокрема, ретрансляцію через мережу Інтернет.

Дія обох Директив поширюється як на послуги операторів телекомунікацій, які уможливають доступ до радіо- і телевізійних програм у лінійному вигляді, одночасно з сіткою мовлення телерадіоорганізацій («linear TV»), так і на сервіси, що забезпечують доступ до програм організацій мовлення протягом певного часу після закінчення трансляції (послуги «Catch-Up TV»).

Директива ЄС щодо онлайн-трансляцій пропонує надати визначення терміна «допоміжна онлайн-ва послуга» («ancillary online service»), що потрібно розуміти як онлайн-послугу, яка полягає у наданні публіці телерадіопрограм під контролем і за умови відповідальності організації мовлення одночасно з трансляцією або протягом визначеного періоду часу після трансляції організацією мовлення, а також будь-який матеріал, який є допоміжним щодо такої трансляції.

Зазначимо, що чинне законодавство України не містить визначення даного терміна. Більше того, таке поняття не зустрічається ні у Законі України «Про авторське право і суміжні права», ні у Законі України «Про телебачення і радіомовлення», що свідчить про застарілість норм обох Законів і необхідність їх модернізації відповідно до вимог часу.

Стаття 3 Директиви ЄС щодо онлайн-трансляцій передбачає закріплення «принципу країни походження» («country of origin principle») до допоміжних онлайн-послуг, тобто у межах Європейського Союзу дозволи на використання авторського права і суміжних прав стосовно радіо- і телевізійних програм повинні надаватися тільки щодо країни основного місцезнаходження організації мовлення, а не будь-якої держави – члена Європейського Союзу, в якій мовник має намір організувати трансляцію цих програм.

При цьому Директива містить застереження, що принцип країни походження не повинен застосовуватися до трансляцій спортивних заходів і об'єктів права інтелектуальної власності, що містяться у таких трансляціях.

Згідно з п. 2 ст. 3 Директиви ЄС щодо онлайн-трансляцій, держави – члени Європейського Союзу мають забезпечити, щоб при визначенні суми винагороди за права, що надаються відповідно до принципу країни походження, сторони угоди взяли до уваги всі аспекти допоміжної онлайн-послуги, такі як особливості надання послуги, включаючи, зокрема, тривалість надання доступу до телерадіопрограми у рамках такої послуги, аудиторію, на яку вона поширюється, і наявність кількох мовних версій послуги.

Стаття 4 Директиви ЄС щодо онлайн-трансляцій передбачає, що правовласники, які є іншими, ніж організації мовлення, реалізують своє право на надання дозволу чи відмову у наданні дозволу на ретрансляцію об'єктів авторського права і суміжних прав, що містяться у телерадіопрограмах, виключно через організації колективного управління. Таким чином, Директива вводить систему обов'язкового колективного управління у відношенні об'єктів авторського права і суміжних прав, що містяться у телерадіопрограмах, які раніше застосовувалася лише до кабельної ретрансляції відповідно до Директиви ЄС про супутникове і кабельне мовлення. На думку європейського законодавця, це має спростити процедуру видачі дозволів на використання об'єктів авторського права і суміжних прав та сприятиме стрімкому розвитку допоміжних онлайн-сервісів.

Хочемо підкреслити, що ст. 5 Директиви ЄС щодо онлайн-трансляцій прямо встановлює, що положення щодо обов'язкового колективного управління не застосовуються до ретрансляції, яка здійснюється організацією мовлення щодо власних трансляцій, незалежно від факту передачі прав на ретрансляцію третім особам.

Директива ЄС щодо Єдиного цифрового ринку вперше в історії законодавчого регулювання надає визначення терміна «провайдер послуги з поширення онлайн-контенту», під яким розуміє провайдера послуги інформаційного суспільства, основною або однією з основних цілей якого виступає зберігання і надання публічного доступу до великого обсягу об'єктів авторського права та/або суміжних прав, що завантажуються користувачами, які такий провайдер організовує або промотує з метою отримання прибутку.

На наш погляд, така ознака, як мета отримання прибутку, є визначальною для здійснення розмежування провайдерів. Перші варіанти визначення цього терміна згаданий критерій не містили, що й викликало шквал нищівної критики з боку науковців і пересічних громадян. Як приклад, висловлювалися побоювання, що прийняття Директиви спричинить закриття вільної Інтернет-енциклопедії «Вікіпедія».

Слід звернути особливу увагу на те, що другий абзац п. 6 ст. 2 Директиви ЄС щодо Єдиного цифрового ринку прямо встановлює, що не підпадають під визначення терміна «провайдер послуги з поширення онлайн-

нового контенту» наступні провайдери послуг: неприбуткові онлайн-енциклопедії, неприбуткові учбові і наукові депозитарії, платформи з розробки і поширення програмного забезпечення з відкритим кодом, провайдери електронних телекомунікаційних послуг, як визначено у Директиві ЄС 2018/1972, хмарні сервіси «бізнес для бізнесу», а також хмарні сервіси, що дають змогу користувачам завантажувати контент для їхнього власного користування.

При цьому є очевидним поширення дії Директиви на такі сервіси, як YouTube, Facebook, Instagram, Google News, Netflix та інші загальновідомі Інтернет-платформи для зберігання і поширення контенту (у тому числі такого, що генерується споживачами), метою яких є отримання прибутку.

Стаття 17 Директиви передбачає, що провайдер послуги з поширення онлайн-контенту здійснює акт публічного сповіщення або акт доведення до загального відома публіки таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до контенту тоді, коли він надає публічний доступ до об'єктів авторського права та/або суміжних прав, що завантажуються його користувачами.

Відповідно, в окреслених випадках провайдер послуги з поширення онлайн-контенту зобов'язаний отримати дозвіл від правовласника, наприклад, шляхом укладення ліцензійного договору.

Згідно з п. 4 ст. 17 Директиви у разі неотримання дозволу від правовласника провайдер послуги з поширення онлайн-контенту вважається відповідальним за незаконне публічне сповіщення або доведення до відома публіки об'єктів авторського права і суміжних прав, за деякими незначними винятками.

Так, провайдер послуги з поширення онлайн-контенту може вважатися таким, що не несе відповідальності за публічне сповіщення або доведення до відома публіки об'єктів авторського права і суміжних прав, за умов дотримання сукупності таких умов:

- 1) даний провайдер вжив усіх можливих заходів для того, щоб отримати дозвіл від правовласника;
- 2) відповідно до високих індустріальних стандартів професійної старанності провайдер вжив можливих заходів для забезпечення недоступності об'єктів авторського права і суміжних прав, стосовно яких правовласники надали провайдеру належну й необхідну інформацію;
- 3) в оперативному порядку, після отримання обґрунтованого повідомлення від правовласників, провайдер зобов'язаний закрити доступ або видалити зі свого веб-сайту вказані об'єкти авторського права і суміжних прав та вчинити всі можливі заходи для недопущення завантажень таких об'єктів у майбутньому.

Таким чином, Директива прямо покладає відповідальність за дотримання прав суб'єктів авторського права і суміжних прав при поширенні контенту у мережі Інтернет на провайдерів послуги з поширення онлайн-контенту.

Слід розрізнити нове європейське регулювання і американську доктрину з авторського права і суміжних прав, зокрема процедуру «Повідомлення і припинення» («Notice and Takedown Procedure»), що застосовується до Інтернет-провайдерів відповідно до Закону США «Про авторське право в цифрове тисячоліття» («The Digital Millennium Copyright Act» – «DMCA») від 1998 року⁷.

Так, Закон США встановлює, що Інтернет-провайдери не можуть бути притягнуті до відповідальності за порушення авторського права за трансляцію або розміщення творів у своїх мережах та/або надання посилань на такі матеріали, що порушують авторське право, у випадку виконання наступних умов:

- Інтернет-провайдер не повинний попередньо знати про порушення авторського права таким матеріалом;
- у випадку інформування правовласником про порушення авторського права Інтернет-провайдер зобов'язаний видалити спірний матеріал зі своєї мережі та повідомити правовласника про таке видалення;
- у випадку отримання судового запиту Інтернет-провайдер має повідомити правовласника про особу порушника.

Стаття 6 Директиви передбачає, що процедура «Повідомлення і припинення» застосовується виключно до нових провайдерів послуги з поширення онлайн-контенту, які забезпечують доступ публіки до своїх послуг протягом періоду часу менше ніж три роки і мають річний оборот нижче ніж 10 млн євро. Цікаво, що під час підготовки проекту Директиви Німеччина виступала за збільшення річного обороту для нових провайдерів до 20 млн євро.

Як відомо, в Україні вищевказані обмеження щодо процедури «Повідомлення і припинення» не застосовуються. Більше того, запропонований у Директиві підхід до регулювання діяльності провайдерів послуги з поширення онлайн-контенту кардинальним чином відрізняється від сьогоденної практики правозастосування.

Висновки. Чинне законодавство України не відповідає новелам європейського законодавства щодо регулювання діяльності провайдерів послуги з поширення онлайн-контенту. Потрібно констатувати необхідність внесення значних змін до національного законодавства, зокрема щодо обмеження випадків використання процедури «Повідомлення і припинення» («Notice and Takedown Procedure») і встановлення прямої відповідальності Інтернет-провайдерів за порушення авторського права та суміжних прав у випадку розповсюдження контенту, у тому числі такого, що генерується користувачем, без дозволу правовласника. Потребує перегляду категорійний апарат, що використовується у Законі України «Про авторське право і суміжні права», зокрема слід привести у відповідність до європейських норм терміни «публічне сповіщення», «трансляція» і «ретрансляція». Чинне законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав не містить поняття «допоміжні онлайн-послуги», регулювання яких тільки впроваджується у рамках Європейського Союзу. Український законодавець повинен уважно проаналізувати європейський досвід і

передбачити правове регулювання новітніх аудіовізуальних послуг, як-от: «Catch-Up TV», послуг-на-замовлення («On-Demand Services»).

Підсумовуючи вищевикладене, зазначимо, що перед Україною стоїть складне завдання щодо імплементації у національне законодавство інноваційних підходів стосовно регулювання авторського права і суміжних прав у сфері Інтернет, закладені у Директиві ЄС щодо онлайн-відео трансляцій і Директиві ЄС щодо Єдиного цифрового ринку.

¹ Про розгляд проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів на 2019 – 2020 роки щодо впровадження в Україні у 2020 році системи рухомого (мобільного) зв'язку п'ятого покоління, що надійшов від Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України: рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 7 листопада 2019 р. № 1787. URL: www.nrada.gov.ua

² Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: “5G for Europe: An Action Plan” – COM(2016)588 and Staff Working Document – Brussels. – 14.09.2016. URL: eur-lex.europa.eu

³ Directive (EU) 2019/789 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 laying down rules on the exercise of copyright and related rights applicable to certain online transmissions of broadcasting organizations and retransmissions of television and radio programmes and amending Council Directive 93/83/EEC. URL: eur-lex.europa.eu

⁴ Directive (EU) 2019/789 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on copyright and related rights in the Digital Single Market and amending Directives 96/9/EC і 2001/29/EC. URL: eur-lex.europa.eu

⁵ Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011/print1443090264162362

⁶ Council Directive 93/83/EEC of 27 September 1993 on the coordination of certain rules concerning copyright and rights related to copyright applicable to satellite broadcasting and cable retransmission. URL: eur-lex.europa.eu

⁷ The Digital Millennium Copyright Act of 1998. – U.S. Copyright Office Summary. – December 1998. – 18 p. URL: www.copyright.gov/legislation/dmca.pdf

References:

Decision of the National Council of Ukraine for TV and Radio Broadcasting “On the consideration of the Draft Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On the approval of the plan of actions for 2019 – 2020 with regard to the implementation of the system of cellular (mobile) communications of the fifth generation in Ukraine in 2020 received from the State Service of Special Communication and Information Protection of Ukraine” dated 7th November 2019 № 1787 // www.nrada.gov.ua [in Ukrainian].

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: “5G for Europe: An Action Plan” – COM(2016)588 and Staff Working Document – Brussels. – 14.09.2016 // eur-lex.europa.eu [in English].

Directive (EU) 2019/789 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 laying down rules on the exercise of copyright and related rights applicable to certain online transmissions of broadcasting organisations and retransmissions of television and radio programmes. and amending Council Directive 93/83/EEC // eur-lex.europa.eu [in English].

Directive (EU) 2019/789 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on copyright and related rights in the Digital Single Market and amending Directives 96/9/EC і 2001/29/EC // eur-lex.europa.eu [in English].

Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their member states, of the one part, and Ukraine, of the other part // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011/print1443090264162362 [in Ukrainian].

Council Directive 93/83/EEC of 27 September 1993 on the coordination of certain rules concerning copyright and rights related to copyright applicable to satellite broadcasting and cable retransmission // eur-lex.europa.eu [in English].

The Digital Millennium Copyright Act of 1998. – U.S. Copyright Office Summary. – December 1998. – 18 p. // www.copyright.gov/legislation/dmca.pdf [in English].

Резюме

Стройко І.А. Адаптація законодавства України до новел законодавства Європейського Союзу у сфері авторського права і суміжних прав в Інтернет-середовищі.

У статті досліджуються нововведення щодо регулювання авторського права і суміжних прав, що запроваджуються у державах – членах Європейського Союзу у рамках двох нещодавно прийнятих Директив щодо онлайн-відео трансляцій та Єдиного цифрового ринку. Вперше в історії європейського нормотворення регулюванню підлягають трансляція і ретрансляція телерадіопрограм у мережі Інтернет, надання таких специфічних новітніх аудіовізуальних сервісів, як-от: «Catch-Up TV», відео-на-замовлення («Video-on-Demand»). Автор аналізує нові визначення понять «ретрансляція», «кабельна ретрансляція» і «допоміжна онлайн-послуга». Розглядаються особливості правового регулювання діяльності провайдерів послуги з поширення онлайн-контенту, у тому числі того, що генерується безпосередньо споживачами, в Європейському Союзі, яке істотно відрізняється від регулювання цього питання в США. Увага акцентується на необхідності адаптації законодавства України до нових європейських вимог у сфері авторського права і суміжних прав у контексті поширення різноманітних аудіовізуальних сервісів у мережі Інтернет та триваючого процесу цифровізації.

Ключові слова: інтернет речей, ретрансляція, допоміжна онлайн-послуга, принцип країни походження, організація колективного управління, цифровий єдиний ринок, провайдер послуги з поширення онлайн-контенту.

Резюме

Стройко І.А. Адаптация законодательства Украины к новеллам законодательства Европейского Союза в сфере авторского права и смежных прав в Интернет-среде.

В статье исследуются нововведения относительно регулирования авторского права и смежных прав, которое внедряется в государствах – членах Европейского Союза в рамках двух недавно принятых Директив касательно онлайн-трансляций и Единого цифрового рынка. Впервые в истории европейского нормотворчества регулированию подлежат трансляция и ретрансляция телерадиопрограмм в сети Интернет, предоставление таких специфических сервисов, как-то: «Catch-Up TV», видео-на-заказ «Video-on-Demand»). Анализируются новые определения понятий «ретрансляция», «кабельная ретрансляция» и «вспомогательная онлайн-услуга». Рассматриваются особенности правового регулирования деятельности провайдеров услуги по распространению онлайн-контента, в том числе такого, что генерируется непосредственно пользователями, в Европейском Союзе, существенным образом отличающегося от регулирования данного вопроса в США. Внимание акцентируется на необходимости адаптации законодательства Украины к новым европейским требованиям в сфере авторского права и смежных прав в контексте распространения различных аудиовизуальных сервисов в сети Интернет и происходящего процесса цифровизации.

Ключевые слова: интернет вещей, ретрансляция, вспомогательная, онлайн-услуга, принцип страны происхождения, организация коллективного управления, цифровой единый рынок, провайдер услуги по распространению онлайн-контента.

Summary

Iryna Stroyko. Adaptation of the legislation of Ukraine to the novelties of the legislation of the European Union in the sphere of copyright and related rights in the Internet environment.

In this Article the author explores the legal developments with respect to the regulation of copyright and related rights to be implemented in the member states of the European Union in the framework of the recently adopted Directives concerning online transmissions and concerning the Single Digital Market.

The objectives of both Directives are to modernize the regulation in the sphere of copyright and related rights to the digital era and combat Internet piracy.

For the first time in the history of the European creation of regulatory acts the transmission and retransmission of the TV and radio programs via the Internet, provision of such specific services, namely: Catch-Up TV, Video-on-Demand, should be subject to the regulation.

The author analyzes the new definitions of the terms “transmission”, “cable retransmission” and “ancillary online service”.

She considers the peculiarities of the legal regulation of the activities of online content-sharing service providers, including in particular with respect to the distribution of the user-generated content, in the European Union that substantially differs from the regulation of this issue in the USA under the Digital Millennium Copyright Act of 1998.

The Directive on copyright and related rights in the Digital Single Market gives the definition of the new term “online content-sharing service provider” meaning a provider of an information society service of which the main or one of the main purposes is to store and give the public access to a large amount of copyright-protected works or other protected subject matter uploaded by its users, which it organises and promotes for profit-making purposes. It is obvious that such definition covers YouTube, Netflix, Facebook, Instagram and other worldwide known Internet platforms dealing with the distribution of the audiovisual content, including in particular the user-generated content.

The author places greater focus on the adaptation of the legislation of Ukraine to the new European requirements in the sphere of copyright and related rights in the context of the distribution of audiovisual services via the Internet and ongoing digitalization process.

Key words: internet of Things, retransmission, ancillary online service, country of origin principle, collective management organization, digital Single Market, online content sharing service provider.